

miştir. Şimdi bunların Bütçe Komisyonuna küll halinde gönderilmesi bence ameli bir faide temin etmekten uzaktır. Mademki, sade akçeli hükümler kendisini alâkadar etmektedir, bu hükümleri gönderelim. Mâruzatım Meclisin mesaisini kolaylaştırmak ve bu milletin ihtiyacı olan kanunları bir an evvel tedvin etmek maksadına matûftur. Başka hiçbir maksat takibetmiyorum.

VEHBİ SARIDAL (Niğde) — Efendim; Ulaştırma Komisyonu, hiçbir suretle İç tüzük hükümlerine aykırı bir istekte bulunmuş değildir. Şöyle ki; Posta Kanununun, demin de arzettiğim gibi, 7 nci Devrede Ulaştırma Komisyonu yetkili uzmanları da dinliyerek, onların mütalâalarını da nazarı itibara alarak tasarımı etraflı surette incelemiş ve tetkikini bitirmiştir. Fakat 7 nci Büyük Millet Meclisin verdiği yenileme kararı üzerine bu tasarı kadük olmuştur.

1946 senesinde Hükümet tasarımı yeniden Büyük Millet Meclisine sundu. Ulaştırma Komisyonu yeniden inceledi, İçişleri Komisyonu da ilgili olduğu hükümler üzerinde mütalâasını bildirdi. Tasarı tekrar Ulaştırma Komisyonuna geldi. Tasarıdaki ceza hükümleri hakkında Adalet Komisyonunun da mütalâasını sorduk İçtüzük, Devlet gelirine ve giderine taalluk eden hükümler itibarıyla her hangi bir tasarı üzerinde Bütçe Komisyonunun inceleme yapmasını âmiridir. Fakat bu demek değildir ki, Bütçe Komisyonu bütün tasarımı ele alırsın da ihtisas komisyonlarının etraflı bir surette incelediği ve Hükümet tasarımı ile karşılaştırarak tanzim ettiği metin üzerinde yeniden inceleme yapar ve tasarımı baştanbaşa değiştirir. Böyle olduğu halde Bütçe Komisyonu meselâ Telgraf ve Telefon Kanunu birinci maddesinden sonuncu maddesine kadar yeniden incelemek ve yeni bir metin yazmak dâvasındadır. Posta Kanunu için de mesele aynıdır. Bütçeye taalluk eden mddeler üzerinde Bütçe Komisyonu noktai nazarını söylemeye her zaman yetkilidir. Fakat bütün tasarı üzerinde savunma hakkı Ulaştırma Komisyonunundur. İddiamız budur. Onun için Emin Halim arkadaşımın noktai nazarına tamamiyle iştirak ediyor ve Kamutayın bu hususa bir karar vermesini rica ediyorum.

Komisyonumuz adına arz ve temenni ediyorum, Posta Kanunu ile Telgraf ve Telefon Kanununun Meclise kabulü memleketin hayrına olacaktır.

BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI RIZA ERTEN (Mardin) — Arkadaşlar, mevzu bahis olan kanun tasarılarının bir an evvel çıkarılması hususunu, zannedirim ki temenni etmiyen hiçbir arkadaş yoktur. Ve Bütçe Komisyonunun da, arkadaşımızın tarif ettiği şekilde hiçbir dâvası yoktur.

Bütçe Komisyonu yalnız İçtüzüğün emrettiği hükmün yerine getirilmesi için Yüksek Heyetinize mâruzatta bulunuyor.

İkincisi de ihtisas komisyonlarında bir mesele ne kadar iyi incelenecek olursa yüksek heyetinizin o hususta bir karara varması ve tasvip etmesi bakımından kolaylık olacağı kanaatindedir. Diyolar ki Toprak Kanunu tasarısının ancak veya 8 nci maddesi Bütçe Komisyonunu ilgilendirir. Acaba kendilerine bir kimse teşebbüs ettiği bir meselenin bünyesi, hüviyeti veya esası hakkında hiçbir malûmat vermeksizin para isterse para verebilirler mi? Binaenaleyh Bütçe Komisyonu meseleyi esaslı bir surette inceleyerek ve kavriyacak ki istenilen paranın lüzumlu olup olmadığı ve memleketin istitaatı maliyesini göz önünde tutarak lüzumlu ve kâfi olup olmadığı hakkında karar verebilsin. Ve bu karar yüksek heyetinizin tasvibine mazhar olabilecek bir şekli bulabilsin.

Toprak Kanunu ihtisas komisyonu olan Tarım Komisyonundan geçtikten sonra Adalet Komisyonu niçin bu kadar incelemeye tâbi tutmuşlardır niçin Toprak Kanununu değiştirmişlerdir? Çünkü her komisyon İçtüzüğün verdiği yetkiye dayanarak kendilerine havale olunan tasarı hakkında dilediği tarzda değiştirmeler yapabilir, hakkı tasarrufu vardır.

Binaenaleyh yüksek heyetinize bu tasarıların daha olgun, daha pışkin ve daha ziyade kaabiliyeti tatbikiyesi alacak şekilde gelmesi için ihtisas komisyonlarından geçirilmesinin daha doğru olacağına kaniim. (Doğru, doğru sesleri)

Karar yüksek heyetinizindir.

ABDURRAHMAN KONUK (Bursa) — Tasarıların hangi komisyonlarda görüşülmesi lâzımgeldiği meselesi Meclisin benim geldiğim günden beri bir derdi olarak karşıdadır.

Bugüne kadar benim gördüğüm ve karşılaştığım manzara şudur: Meclisin bütün komisyonları hazırlama komisyonudur, Bütçe Komisyonu karar komisyonudur. Fîiliyat, tatbikat bu-